

Bestuursakkoord Water

Bestuursakkoord Water

In mei 2011 hebben het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) hun handtekening gezet onder het Bestuursakkoord Water.

Doel van het Bestuursakkoord Water is te blijven zorgen voor:

- veiligheid tegen overstromingen
- een goede kwaliteit water
- voldoende zoet water

De vijf partners willen dit bereiken door doelmatiger te werken, dat wil zeggen goede kwaliteit tegen lagere kosten en minder bestuurlijke drukte. Noodzakelijke investeringen leiden daardoor niet tot sterke stijging van de lokale lasten voor burgers en bedrijven.

Grote opgaven; minder geld

Rijk en decentrale overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) moeten bezuinigen. Zij moeten met minder geld hun taken uitvoeren. Tegelijkertijd zijn grote investeringen nodig, omdat de komende jaren grote opgaven op ons afkomen, die ondermeer het gevolg zijn van de klimaatverandering. In het **Deltaprogramma** werken Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen er met de inbreng van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties aan, om die duurzaam op te lossen. Daarvoor zijn investeringen nodig op het gebied van veiligheid voor overstromin-

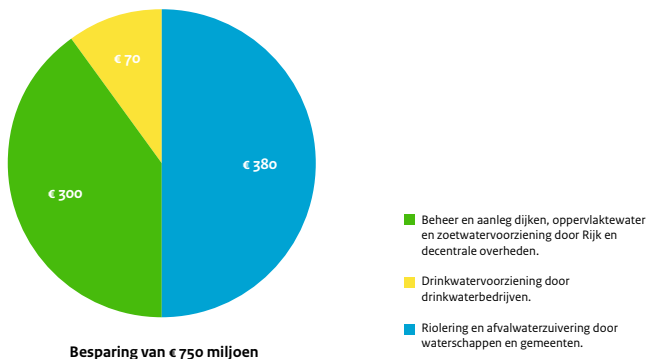
gen en de zoetwatervoorziening. Dat vraagt om een doelmatiger waterbeheer, dat wil zeggen kwaliteit, maar tegen lagere kosten. De nieuwe aanpak van het waterbeheer moet dan ook solide, simpel en sober zijn.

Doelgerichter werken

Door doelgerichter en efficiënter te werken kan er structureel bespaard worden. Dat kan bijvoorbeeld door meer samen te werken en van elkaars expertises te profiteren. Of door duidelijke afspraken te maken wie wat doet en de uitvoering van taken gezamenlijk te doen of te beleggen bij de partij die dat tegen de laagste maatschappelijke kosten kan doen. Zo kan in 2020 tot 750 miljoen euro worden bespaard. Daardoor hoeven de waterlasten voor burgers en bedrijven maar beperkt te stijgen, ondanks de grote investeringen die moeten worden gedaan.

Hoe wordt er bespaard?

Bij de productie van drinkwater, de riolering en de afvalwaterzuivering wordt 450 miljoen euro bespaard op de jaarlijkse kosten in 2020. Waterschappen en gemeenten zorgen voor 380 miljoen van die besparingen, drinkwaterbedrijven voor 70 miljoen. De overige 300 miljoen euro van de totale besparing van 750 miljoen euro wordt gevonden in het beheer van dijken, oppervlaktewater en de zoetwatervoorziening door Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen.

Overhevelen van taken

Efficiënter werken zit hem ook in het overhevelen van taken, die door een andere organisatie beter en goedkoper kunnen worden gedaan. Van de 750 miljoen euro die efficiënter werken oplevert, wordt 200 miljoen euro gebruikt voor waterveiligheid. Het gaat hier vooral om het versterken van de waterkeringen (dijken of duinen). Hierbij wordt de bestrijding van muskus- en beverratten (die met hun graafwerk de dijken ondermijnen) van de provincies naar de waterschappen overgedragen. Vanaf 2011 levert dat 19 miljoen euro op. Daarnaast wordt de financiering van de primaire waterkeringen (de belangrijkste waterkeringen) voor een deel van het Rijk overgenomen door de waterschappen. Vanaf 2015 dragen de waterschappen 181 miljoen bij aan de aanleg van de primaire keringen.

De overige doelmatigheidswinst van 550 miljoen euro wordt gebruikt om noodzakelijke grote investeringen in het waterbeheer te betalen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het vervangen van riolen en het voorbereiden op de gevolgen van de te verwachten klimaatverandering. De lokale lasten voor burgers en bedrijven hoeven hierdoor slechts beperkt te stijgen.

Voortgang in de gaten houden

Om goed te kunnen zien of de doelstellingen van het Bestuursakkoord Water worden behaald, rapporteren de vijf partners elk jaar over de voortgang. Dan wordt ook bekeken hoe de lokale lasten voor burgers zich ontwikkelen. In 2013 wordt het Bestuursakkoord Water geëvalueerd.

50/50 financiering dijken

Het Bestuursakkoord Water vormt een stevige basis om Nederland nu en in de toekomst veilig voor het water te houden. Het zorgt er ook voor dat er genoeg geld is om het al lopende Hoogwaterbeschermingsprogramma uit te kunnen voeren. Een deel van de waterkeringen in Nederland voldoet namelijk niet aan de wettelijke veiligheidseisen. Rijkswaterstaat en de waterschappen werken binnen het **Hoogwaterbeschermingsprogramma** hard om op verschillende plaatsen in het land de waterkeringen te verbeteren. Rijk en waterschappen hebben in het Bestuursakkoord Water afgesproken dat zij de kosten voor het aanleggen en verbeteren van

de primaire waterkeringen beide voor vijftig procent voor rekening nemen. Zo kan het Hoogwaterbeschermingsprogramma volledig worden uitgevoerd.

Minder bestuurlijke drukte

Het Bestuursakkoord Water zorgt voor minder kosten, maar ook voor veel minder bestuurlijke drukte. Uitgangspunt is het principe 'je gaat erover, of niet'. Voor alle taken in het waterbeheer zijn afspraken gemaakt om te zorgen dat niet meer dan twee overheden bij een taak betrokken zijn.

Het Rijk gaat over het beleid van het hoofdwatersysteem, het systeem van de grootste wateren. Dat zijn de zee, het IJsselmeer, de grote rivieren en de belangrijkste dijken en duinen. De uitvoering en het beheer van het hoofdwatersysteem is de zorg van Rijkswaterstaat (de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu). De provincies gaan over de besluiten voor de regionale wateren. De waterschappen zorgen voor de uitvoering van het regionale waterbeheer en de zuivering van afvalwater. Zij rapporteren hierover aan de provincie, die toeziet op de uitvoering.

De waterschappen kijken of de waterkeringen voldoen aan de normen. Nieuw is dat het Rijk voortaan direct de resultaten van deze toetsing van de primaire keringen beoordeelt. De provincies spelen hierbij niet langer een rol. De toetsing zal voortaan voortdurend plaatsvinden. Ook is nieuw dat de waterschappen de resultaten niet langer om de zes jaar, maar om de twaalf jaar aan het Rijk voorleggen.

Rijk en provincies maken niet langer afzonderlijke, maar gezamenlijke waterplannen. Water gaat met milieu, ruimtelijke ordening en andere aspecten van de leefomgeving deel uitmaken van integrale plannen. Dit alles betekent minder bestuurlijke drukte, minder tijdverlies en meer efficiency.

Slimmer samenwerken

Doordat partijen zich richten op hun kerntaken en gebruik maken van elkaars kennis, expertise en ervaring kan efficiënter worden gewerkt. Gemeenten en waterschappen gaan het rioleringsbeheer en het zuiveringsbeheer beter op elkaar afstemmen en maken daarbij optimaal gebruik van de kennis van de drinkwaterbedrijven. Partijen kunnen door gezamenlijke inkoop, dataverzameling en ICT-management tegen lagere kosten dezelfde prestatie leveren. Daarnaast krijgt de klant één factuur voor alle waterkosten. Ook dit zorgt voor besparing en zo zijn de kosten ook een stuk transparanter voor de gebruiker.

Voor meer informatie zie **Helpdesk Water**.